การศึกษาการรับรู้วิธีการปลูกยางพาราของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกยางพาราใน อำเภอคอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะต่าง ๆ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกยางพารา ในค้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการปลูกยางพารา 2) การรับรู้วิธีการปลูกยางพาราของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคใน การปลูกยางพาราของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ จากกลุ่มตัวอย่าง 87 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ในการรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อ การวิจัย

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกร พบว่า ผู้ให้ข้อมูล เกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ สมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 4 คน มีรายได้ในภาคการเกษตรจากการปลูกพืชอื่น ๆ หรือ เลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 67,563.22 บาทต่อปี มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 36.84 ปี ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตร โดยการปลูกพืชไร่ มีสภาพถือถือครองเป็น สปก.4-01 รับรู้ข่าวสาร การเกษตรจากเอกสารเผยแพร่ทางการเกษตร โทรทัศน์ และวารสาร/นิตยสารทางการเกษตร เป็น สมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มีประสบการณ์การฝึกอบรม เฉลี่ยประมาณ 7 ครั้งต่อปี ได้เข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกยางพาราเฉลี่ยประมาณ 3 ครั้งต่อปี มี ขนาดพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 21.46 ไร่ มีประสบการณ์ในการปลูกยางพาราเฉลี่ยประมาณ 3 ปี มี จำนวนแรงงานที่ทำงานในการปลูกยางพาราเฉลี่ยประมาณ 4 คน

ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดมีการรับรู้เกี่ยวกับด้านการปลูกยางพารา ในประเด็น 1) การ เตรียมพื้นที่ก่อนปลูกยาง 2) การเตรียมหลุมก่อนปลูก 3) การปลูกซ่อมยางพารา 4) การวางแนวปลูก ต้องคำนึงถึงทิศทางลม 5) การวางแนวปลูกตามความลาดเอียงของพื้นที่ 6) ขนาดของหลุมปลูก 7) การวางแนวปลูกยางพาราให้มีความสะดวกในการกรีดยาง และการรวบรวมผลผลิต 8) ยางพารา ที่ปลูกเป็นยางพาราชำถุง และ 9) การกำหนดระยะปลูกให้เหมาะสม ส่วนที่เหลืออีก 3 ประเด็น คือ

1)วิธีการปลูกยางพาราที่มีถึง 3 วิธี 2)การปลูกด้วยต้นต่อตา และ 3) การปลูกด้วยเมล็ดและติดตา ภายหลัง มีจำนวนผู้ให้ข้อมูลระบุว่ารับรู้น้อยกว่าประเด็นอื่น

ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าร้อยละ 90.00 มีการรับรู้ในด้านวิธีการดูแลรักษายางพารา ใน ประเด็น 1) การตัดแต่งกิ่ง เพื่อเพิ่มการเจริญเติบโต และป้องกันโรค 2) การใส่ปุ๋ยยางพาราโดยการ หว่านระหว่างแถวต้นยางพารา 3) ช่วงเวลาในการตัดแต่งกิ่งยางพาราเมื่อยางพารามือายุน้อย 4) การ ตัดแต่งกิ่งต้นยางพาราที่เจริญเติบโตแล้ว 5) การใส่ปุ๋ยยางพาราที่อายุน้อย 6) ระยะเวลาการใส่ปุ๋ย ยางพาราที่เหมาะสมในฤดูฝน และ 7) การไม่ควรใส่ปุ๋ยต้นยางพาราในฤดูแล้ง ส่วนประเด็นวิธีการ รักษาต้นยางพาราตายขอดมีเกษตรกรรับรู้ร้อยละ 81.61 และประเด็นวิธีการป้องกันการใหม้ของ ยางพาราจากแสงแคดโดยปูนขาวมีเกษตรกรรับรู้ ร้อยละ 62.07 เท่านั้น

ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 95.40 มีการรับรู้เกี่ยวกับด้านการปลูกพืชแซมและพืชร่วมใน ประเด็น ช่วงเวลาในการปลูกพืชแซม ส่วนในประเด็นอื่นคือ 1) ประโยชน์ของการปลูกพืชคลุมดิน และ 2) ระบบการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 85.06 และ 81.61 ตามลำดับ ระบุ ว่ามีการรับรู้

ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกขางพารานั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาเกี่ยวกับ

1) ปุ๋ยและสารเคมีมีราคาแพง 2) ต้นยางที่ได้รับมีขนาดเล็ก 3) ฤดูฝนมีปริมาณฝนตกน้อยน้ำไม่
เพียงพอ ทำให้ต้นยางตาย 4) มีความรู้ในการดูแลรักษาน้อย และ 5) ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืช
แชม

This study was conducted to investigate: 1) socio-economic characteristics of farmers participating in para rubber plantation project; 2) methods of para rubber planting as perceived by farmers participating in the project; and 3) problems encountered in para rubber plantation project. Data were obtained by using interview schedule distributed to 87 samples of the farmer participating in para rubber plantation project and analyzed by the research statistical package.

The findings showed that most of the respondents were male, 47 years old on average and elementary school graduates. They had 4 family members on average. They earned income from agricultural sector for 67,563.22 baht per year and had experience in farming for 36.84 years on average. Most of them did cropping on the land provided by the office of Land Reform for Agriculture (ORA 4-01 document). They perceived agricultural information through television and agricultural journals/magazines. They were members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. They had experience in training for 7 times a year on average, 3 out of pertaining on para rubber planting. They had para rubber plantation area for 21.46 rai, with an average of 3 years experience in para rubber planting, and 4 labors for para rubber planting.

Almost all of the respondents perceived para rubber planting methods in the following aspects: 1) soil preparation; 2) bed preparation before planting; 3) para rubber planting for replacement; 4) planting row direction; 5) laying out of planting row contour; 6) size of planting bed; 7) laying out of planting row for the convenience in harvesting; 8) the para rubber to be planted are pouched-grafting; and 9) the determination of appropriate spacing. However, the

following were less perceived than other aspects: 1) the 3 methods of para rubber planting; 2) planting by budding method; and 3) planting by seed with budding.

More than 90 percentage of the respondents perceived methods of para rubber caring in the following aspects: 1) pruning for growth and disease prevention; 2) side dressing of fertilizer along the row of para rubber trees; 3) pruning time of young para rubber trees; 4) pruning of mature para rubber trees; 5) fertilizer application to young para rubber plant; 6) appropriates time for fertilizer application during rainy season; and 7) fertilizer application during dry season. More than one-half (81.61 %) of the respondents perceived the care of para rubber plant infected with blight and 62.07 percentage of the respondents perceived the prevention of sun burned leaf.

Almost all of the respondents (95.04 %) perceived timing of inter-row cropping, whereas 85.06 percentage perceived the advantage of cover crop and 81.61 percentage perceived system of inter-row cropping in para rubber plantation area.

The respondents viewed that the following were their problems on para rubber planting: 1) high price of fertilizers and chemicals; 2) obtained para rubber trees were too small; 3) inadequate water and precipitation; 4) having little knowledge on caring and maintaining; and 5) lacking of knowledge on inter-row cropping.